

Gerrit-Jan van der Kolm: Een toekomstbestendig model van Geestelijke Verzorging in de GGz? Studiedag Werkveldraad Psychiatrie 14 november 2013

Achtergrond G.J.: Specialist levensbeschouwelijke zorg bij Yulius (voorheen GGz Grote Rivieren)

Achtergrond werk (Dordrecht e.o.):

- ambulante GGz (vroegere RIAGG)
- kasperspad (altijd burger, soms patiënt)
- geen traditie g.v.
- bijbelgordel (tegenhanger GGz: de hoop en Eleos)

G.J. is aangehaakt om gv te bevorderen in de psychiatrie; hij bracht in in het contact met de cliënt:

- ervaring als trajectbegeleider (casemanager)
- hulpverlener en gesprekspartner voor levensvragen
- cliënt bepaalt en kiest het gv-moment
- levensvragen zijn onbewust en ondergronds (taboe, kwetsbaarheid)
- betrokkenheid bij geloofsgemeenschappen als dominee

Inbreng van hulpverlener bij zin- en levensbeschouwing:

- natuurtalent, maar bewust van beperkingen
- werkdruk en routine
- suicidepreventie en aansprakelijkheid
- bevangenheid door religie, zin- en levensbeschouwing
- kwetsbaarheid en machteloosheid

Conclusie:

- g.v. geen domein maar dimensie van zorgvraag
- g.v. integraal onderdeel van behandeling
- specifieke deskundigheid
- bewustwording/scholing van behandelaars en geestelijk leiders
- borg nodig in de organisatie
- dubbele binding en vrijplaats zijn contraproductief en onnodig
- cultuurverandering is nodig

Kerntaak 1: vorming van personeel in agogisch-hermeneutische competentie

“ 2: “ “ geestelijk leiders “ “
“ 3: “ “ cliënten “ “

Ad. 1) Cursuswerk personeel:

- doelen (durven vragen naar existentiële zaken)
- methodiek (levensbeschouwelijke biografie, noemen of weglaten)
- doelgroepen (MBO/HBO; acad. apart)

Werkwijze:

- aandachtsfunctionaris in elk team (levensbeschouwelijke aandacht gestructureerd)
- gevraagd en ongevraagd
- casuïstiek in teams inbrengen
- klinische lessen
- bemiddeling

Ad. 2) Cursuswerk geestelijk leiders:

- ziektebeelden en rol gemeente/voorgangers
- alle geloofsgemeenschappen doen mee
- intervisiegroep als vervolg
- accreditatie door PKN
- kostendekkend cursuswerk

Ad. 3) Vorming in primaire zorg (cliëntencontact):

- groepswork (lotgenotencontact)
- rapportage in EPD (steun van cliënt door overleg over inhoud)
- acceptatie als gelijkwaardige collega
- inzicht en transparantie
- verantwoording
- interventie in behandeling
- sensibilisering

Voorwaarde voor registratie: ruimte voor agogische beroepen die als CONO-beroep zijn geregistreerd; g.v. is deels agoog, moet wel geschoold worden in opleiding.

Strategische beleidsoverwegingen: waarop zijn bestuurders aanspreekbaar?

- makelaarsfunctie tussen GGz en de kerken
- borg voor kwaliteit van levensbeschouwelijke zorg
- positionering t.o.v. confessionele GGz
- bejegening
- cognitief-therapeutische functie van deskundig geloofs- en zingevingsgesprek
- deskundige, professionele en wetenschappelijke houding
- g.v. als levensbeschouwelijk expert

Zorgen: besparingen in de GGz

- overheveling stabiele cliëntèle naar WMO
- keuze VGVZ voor CONO-registratie?
- missiedoel in de organisatie bewaken!

Jan van der Wal